

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacrosancto Missæ Sacrificio Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XXIV. Argumentum. De aliis Levitis, Caathitis, Gersonitis, & Meraritis, qui inserviebant Tabernaculo, ac Templo, & de eorum ministeriis. De urbibus Levitarum, atque eorum agris suburbanis, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94659)

- 47 Aaronici Cleri erant Primogenita tum quorumcunque animalium, tum ipsorum hominum; cum his tamen differentiis; quod Primogeniti hominum redimebantur à genitoribus suis quinque siclis; unus autem siclus erat libr. quinque, ut diximus supra Decis. XIX. num. 12. & notat Salius ad annum 2545.
- 48 num. 88. Primogenita animalium non immundorum, nempe Bovis, Ovis, & Capræ, non redimebantur; quia litabantur Deo in Sacrificio, cum combustione Sanguinis, & adipis; at carnes cedebant pro alimento Sacerdotum. Cætera autem Primogenita quorumcunque animalium immundorum, nempe Equi, Asini, & similia redimebantur pecunia juxta æquivalentem eorum valorem; Et cum hæc primogenita essent multiplicia; magna etiam erat summa denariorum, quam Sacerdotes ex eis colligebant; & sibi ipsis appropriabant; ut dicitur Cornelius à Lapide d. capitulo 18. Numer. vers. 16. & sequentibus. Et hi omnes erant redditus, quibus sustentabantur Levitæ, & Sacerdotes Veteris Testamenti.

DECISIO XXIV.

ARGUMENTUM.

De aliis Levitis, Caathitis, Gersonitis, & Meraritis, qui inserviebant Tabernaculo, ac Templo, & de eorum ministeriis. De urbibus Levitarum, atque eorum agris suburbanis, emptitiis, & votivis. De Nathinæis servis Tabernaculi, & Templi; ac de religiosis sectis Scribarum, Phariseorum, Saduceorum, Nazæorum, Rechabitarum, Essænorum, Assidæorum, Dosithæorum, Hemerobaptistarum, & Herodianorum. Circa quos omnes Origo, Virtutes, ac Vitia demonstrantur.

SUMMARIUM.

- 1 Primogenita omnia à Deo sibi reservata. Et cur?
- 2 Tribus Levi mancipata Deo in ministerium sibi.
- 3 Levita numerati in deserto erant viginti duo milia.
- 4 Primogenitorum numerus major, quam Levitarum in deserto.
- 5 Levita designati ad Divinum servitium, & quomodo consecrati?
- 6 Ritus, & Ceremonie octo in consecratione Levitarum.
- 7 Levita per desertum deferebant totum Tabernaculum sacrum.
- 8 Levi habuit tres filios Caath, Gerson, & Merari.
- 9 Tres familiae, seu Columnelli Levitarum, Caathita, Gersonita, & Merarita.
- 10 Moyses, & Aaron erant de progenie Caath filii Levi.
- 11 Sacerdotium Hebræorum firmatum fuit à Deo in progenie Aaronis; ideo omnes Sacerdotes erant de Tribu Levi; sed non omnes Levitæ erant Sacerdotes.
- 12 Delatio Tabernaculi, & Arca fœderis pro parte divisa inter Levitas.

- 13 Caathita tanquam nobiliores portabant sanctiora de Tabernaculo; sed velis involuta.
- 14 Gersonita portabant operimenta Tabernaculi.
- 15 Merarita deferebant tabulas, & columnas Tabernaculi.
- 16 Levitæ per desertum excubias circa Tabernaculum tota nocte faciebant. Et laudes Deo canebant.
- 17 Levitæ ab anno trigésimo usque ad quinquagesimum serviebant Tabernaculo.
- 18 Levitarum munia sex post adificatum Templum.
- 19 Levitis civitates 48. data ad habitandum; cum campis suburbanis passuum mille per gyrum.
- 20 Levitæ habebant agros emptitiis, vel ex voto, aut piis legatis relictos.
- 21 Levitarum divitiæ, & opes magnæ.
- 22 Nathinæi quinam essent, & cur Levitis servirent?
- 23 Fœdera ab antiquis fiebant prævio cibo, & potu.
- 24 Georgius Cornelius Episcopus Patavinus Anno 1644. quomodo pacifice averit homines septem Communium suæ Diocesis?
- 25 Cardinalis Cornelius Anno 1697. è Legatione Lulliniana vocatus à Papa Innocentio XII. ad Purpuram, & ad Episcopatum Patavinum.
- 26 Scriba quinam essent in lege Moysæ?
- 27 Scriba erant de omni Tribu, & quamvis Laici poterant explicare legem divinam populo, & num. 30.
- 28 Tribus Simeon quare dispersa inter alias Tribus?
- 29 Scriba, & Rabbini secundum aliquos erant de Tribu Issachar.
- 30 Templum an intrarent Scribae, ut docerent populum?
- 31 Synagoge erant ampla adficia, in quibus Scribae explicabant Legem Divinam.
- 32 Scriba, & Rabbini in porticu Templi docebant populum.
- 33 Discipuli sedebant ad pedes Magistrum, eo docente.
- 34 Scribarum ambitio, & vanagloria.
- 35 Concupiscere mulierem innupram, pejorare, & vindictam sumere, non esse peccatum Scribae docebant.
- 36 Talmudici Rabbini appellantur Chachamin.
- 37 Talmud liber quid contineat ex Deciano Criminalista, & publico Lectore in Archigymnasio Patavino?
- 38 Rabbitorum errores, & delictamenta 38. contenta in libro Talmud. & num. 40.
- 39 Talmudicos libros igne consumptos Venetiis Anno 1533. ex Decreto Excellent. Magistr. contra Blasphemias.
- 40 Constitutiones Pontificie contra libros Talmudicos.
- 41 Pharisei quinam essent? Qui adoptarentur inter illos?
- 42 Collegia DD. Juristarum, & Philosophorum Patavina non aggregant in se nisi Doctores Nobiles.
- 43 Phariseorum vitia, & errores.
- 44 Phariseorum secta subdivisa in alios sectas.
- 45 Phylacteria Phariseorum, quid essent?
- 46 Saducei quinam essent? Unde sic dicti? Quinam eorum errores?
- 47 Saduceorum secta amplissima, nam vergebat in Epicureismum, & Atheismum.

- 50 Nazarei quinam fuerint?
 51 Nazarei servabant quinque regulas. Et quas?
 52 Chenebræ qui sint?
 53 Nazarei fuerunt figura nostrorum Regularium.
 54 Joseph Patriarcha an fuerit Nazareus?
 55 Absalon an fuerit Nazareus?
 56 Christus an fuerit Nazareus? An sibi aliquando tonderet capillos?
 57 Rechabita quinam essent? Qua eorum tria vota?
 58 Monastica, & Regularis vita an ortum habuerit à S. Elia?
 59 Rechabitarum mirabile experimentum iussu Dei factum.
 60 S. Elias, & Eliseus emisserunt tria vota Religiosa.
 61 Esseni quinam essent? quando inceperint?
 62 Eunuchos facere prohibitum erat Hebræis tum homines, tum animalia.
 63 Esseni erant Monachi Christiani à S. Marco instituti.
 64 Essenorum classes due.
 65 Astidae quinam essent?
 66 Dosithæi qui?
 67 Dosithæi nauta exemplum curiosum de observatione Sabbati.
 68 Hemerobaptiste quotidie corpus suum lavabant?
 69 Herodiani quinam essent?

Post notitiam datam Lectoribus de Summis Pontificibus, ac Sacerdotibus Aaronicis tum Principibus, tum inferioribus; oportet verba facere de aliis Levitis, qui Tabernaculo, ac Templo serviebant, nec non de aliis personis, quæ se Divino servitio applicabant, quales erant Nathinæi, Scribæ, Pharisæi, Saducei, Nazarei, Rechabite, Esseni, Astidae, Dosithæi, Hemerobaptiste, & Herodiani; de quibus omnibus hic agendum.

Quod ad Levitas in universum attinet, sciendum est. In exitu Israel de Ægypto Deum sibi reservasse omnia primogenita Hebræorum, ut legitur in *Exod. capit. 13. vers. 12.* eò quod ad Israelitarum favorem cuncta Ægyptiorum primogenita occidisset. Noluit autem Deus dicta primogenita in suo servitio pro Sacrificiis, & ministris in Tabernaculo, atque Templo retinere; sed eorum loco assumere sibi in ministros Tribum Levi, ut innuitur supra *Decis. XXII. num. 3.* idcirco post peractam consecrationem Aaronis, & Sacerdotum filiorum ejus, præcepit Dominus numerari omnes de Tribu Levi ab uno mense, & supra; & inventi sunt Levitæ viginti duo millia. Deinde pariter ab uno mense, & supra collecta fuit summa omnium Primogenitorum populi Israel, quæ, quia ad viginti duo millia ducenta septuaginta tria ascendere deprehensa est; pro æqualitate constituenda; protinus illa ducenda septuaginta tria Primogenita fuerunt redempta, pretio sctorum quinque per singula capita: & tota hæc pecunia data fuit Aaroni, & filiis ejus, ut dixerit Torniel. ad annum *Abundi 2545. num. 8.* & Salianus ad eundem annum *num. 85. & 86.* ubi doctè advertit, quod Levitæ fuerunt verè viginti duo mille trecenti, sed illi trecenti non fuerunt computati, eò quia tot erant Primogeniti viventes de Tribu Levi, quos tanquam suos Dominus noluit unam cum aliis Leviticis sibi à populo offerri, & dono dari.

Destinati igitur fuerunt Levitæ ad Divinum servitium, & ad hunc effectum fuerunt consecrati, & *Doct. Clericali Tom. I. Liber III.*

iisdem propria munia, & officia imposita. Eorum consecratio describitur in libro *Numeror. capit. 8. vers. 5. & seqq.* his verbis: Et locutus est Dominus ad Moysen dicens: Tolle Levitas de medio filiorum Israel, & purificabis eos juxta hunc ritum: Aspergantur aqua lustrationis, & radant omnes pilos carnis suæ. Cumque laverint vestimenta suæ, & mundati fuerint, tollent bovem de armento &c. Deinde, & applicabis Levitas coram Tabernaculo fœderis, convocata omni multitudine filiorum Israel. Cumque Levitæ fuerint coram Domino, ponent filii Israel manus suas super eos, & offeret Aaron Levitas, munus in conspectu Domini à filiis Israel, ut serviant in ministerio ejus. Levitæ quoque ponent manus suas super capitabovum; & quibus unum facies pro peccato, & alterum in holocaustum Domini, ut depreceris pro eis. Statuesque Levitas in conspectu Aaron, & filiorum ejus, & consecrabis oblatos Domino, ac separabis de medio filiorum Israel, ut sint mei, & postea ingrediantur Tabernaculum fœderis, ut serviant mihi. In qua quidem Levitarum consecratione octo ritus, seu ceremoniæ fuerunt præceptæ, ac in omni eorundem initiatione observandæ. Primo, ut Pontifex aspergeret eos aqua lustrationis, quæ mixta erat cineribus vitulæ rufæ, de quibus Apostolus ad *Hebr. cap. 19.* mentionem fecit. Secundo, ut ipsi Levitæ raderent sibi omnes pilos carnis suæ; cujus actionis mysterium explicat S. Gregor. *libr. 5. Moral. cap. 23.* Tertiò, ut lavarent Vestes suas. Quarto, ut fieret immolatio duorum bovum; unus in holocaustum; alter pro peccato. Quintò, ut iidem Levitæ offerrentur Deo in Tabernaculo coram toto populo, à quo censabantur oblato, & donati Deo. Sextò, ut filii Israel suas manus eis imponerent in signum abdicationis dominii. Septimò, ut aliquantulum elevati de terra agerentur modicè ad quatuor plagas mundi adinstar oblatarum rerum Deo, per ceremoniam dictam *Tenuphi*, de qua *Levit. cap. 7. vers. 30.* Octavò, Levitæ ipsi imponerent manus super dictis duobus bovis immolandis; quarum Ceremoniarum significationem declarat Cornelius à Lapide *d. cap. 8. Numer. vers. 7. & sequentibus.*

Quò verò ad Levitarum munia, & officia distinguendum est tempus itineris, ac delationis Tabernaculi usquequò populus Hebræus possideret Terram promissam; & tempus, in quo fabricatum erat Templum, & cessaverat deportatio Tabernaculi. Primo tempore præcipuum munus Levitarum erat delatio Tabernaculi; quæ quidem delatio fuit tripliciter distributa Levitis, prout eorundem tres erant columnelli, seu familiæ descendentes à tribus filiis Levi.

Quapropter hic memoria repetendum, quod Patriarcha Levi, filius Jacob, habuit tres filios *Caath, Gerson, & Merari. Genes. cap. 46. vers. 11.* ex quibus tribus filiis prodierunt omnes Levitæ per tres columnellos, seu familias; quæ nominabantur Caathitæ, Gersonitæ, & Meraritæ, ipseque Moyses, & Aaron erant de columnello, & familia Caathitæ; nam Caath genuit Amran; Amran verò genuit Aaron, Moysen, & Mariam sororem eorum. *Numer. cap. 26. vers. 9,* & sic Moyses, Aaron, & Maria erant Nepotes Caath. In Aaron postea, & ejus filiis ac descendantibus Deus constituit Sacerdotium; & hinc est, quod omnes Sacerdotes erant Levitæ; sed non è contra omnes Levitæ obtinebant Sacerdotium. Idcirco, cum Levitæ essent in triplici differentia; quia alii descen-

debant à *Caath*, & dicebantur *Caathitis*; alii prodiebant à *Gerson*; & nuncupabantur *Gersonitis*; & alii proveniebant à *Merari*, & appellabantur *Meraritis*; itinerantibus filiis Israel, quando opus erat deferre
 12 Tabernaculum, Arcam fœderis, & alias res sacras per desertum; fuerunt partita munia, atque onera iisdem omnibus Levitis per Moysen, & Aaron hoc pacto.

Caathidis tanquam nobilioribus propter Moysen, & Aaron, qui erant de eodem columnello, data est cura ferendi nobiliora, & sanctiora, videlicet Arcam fœderis, mensam propositionis, candelabrum aureum, & Altare incensi cum omnibus ad singula spectantibus; hac tamen conditione, ut illa non tangerent, sed nec ulla curiositate inspicere attentarent, quæ in Sanctuario erant, antequam involuta essent; alioquin scirent, se morituros. Propterea namque mandatum fuerat Sacerdotibus, id est Aaroni, & filiis ejus, ut quotiescunque movenda forent castra, ipsi duntaxat ingrederentur Tabernaculum, & singula concinne composita velamentis involverent, mitterentque vectes, & efferrent; & deinde filii, & descendentes *Caath*; ac etiam filii ipsius Moysis eadem bajularent.

Gersonitis assignatum fuit munus, & onus asportandi cortinas Tabernaculi; & alia ejus operimenta, & idem cortinas Atrii, & omnia, quæ ad Altare holocausti pertinebant.

Meraritis fuit datum onus deferendi tabulas Tabernaculi, & Vectes ejus, & columnas, earumque bases; nec non atrii columnas, cum basibus, & paxillis, & funibus suis. Et quia filii *Caath*, quibus sacratoria, eademque leviora onera obtigerant, propriis ea humeris bajulare debebant: onera verò *Meraritarum* duplo graviora erant oneribus *Gersonitarum*: propterea Moyses, de sex plaustris, & duodecim bobus, quæ Principes Tribuum obtulerant. *Numer. capit. 7. vers. 2.* nihil dedit *Caathitis*; sed *Gersonitis* duo tantum plaustra, & quatuor boves; *Meraritis* verò elargitus est plaustra quatuor, & boves octo; quibus suas Tabernaculi portiones vehere per desertum possent. Hæc fuerunt munia præcipua Levitarum in itinere, de quibus agit *Torniellus ad annum Mundi 2545. num. 8.* & *Salianus ad eundem annum num. 90. & seqq.* ubi addit duo alia munia, & officia; videlicet, excubare tota nocte in custodia Tabernaculi, more militum fidelium, dividendo noctem in quatuor vigilias; ut una cohorte vigilante, alia requiescerent; & psallerent laudes Deo in eodem Tabernaculo; juxta testimonium Psalmistæ dicentis: *Ecce nunc benedicite Dominum omnes servi Domini. Qui statis in domo Domini, in atrii domus Dei nostri: In noctibus extollite manus vestras in Sancta, & benedicite Domino. Psalm. 133. vers. 1. & seqq.* Ad præmissa autem onera Levitæ non obligabantur, nisi ab anno trigesimo suæ ætatis usque ad annum quinquagesimum; quo completo, tanquam jubilati ab oneribus cujusvis muneris, & officiis vacabant, etsi stipendiis Tabernaculi viverent. Et hæc de tempore itineris ad terram promissam, & ante fabricationem Templi in Jerusalem.

Secundo autem tempore; scilicet fabricato, vel mox fabricando Templo quando amplius non erat Tabernaculum circumferendum; iisdem Levitis ab anno vigesimo abique alio termino senectutis imposita sunt sequentia munia, onera, & officia. I. Ut servirent Sacerdotibus in his, quæ concernebant Sacrificia, & functiones sacras. *1. Paralipom. cap. 13.*

vers. 24. II. Ut per ordinem Ostiarii essent; id est custodes quatuor portarum Templi. III. Ut custodirent Gazophylacium, & thesauros repositos in Templo, sive jure proprietatis ipsius Templi, sive jure depositi. IV. Ut quotidie canerent, & psallerent Divinas laudes in Templo, quando mane, & Vespere offerebatur juxta Sacrificium; & in Sabbatis, ac Neomeniis, aliisque solemnitatibus, pulsantes musica instrumenta. Ad hunc effectum à Samuele Propheta fuerunt instituti Cantores, & ab eo instructi in cantu Hymnorum, & Divinarum laudum, ut notat *Salianus ad annum Mundi 2962. num. 101.* Cumque ingens factus esset numerus Levitarum canentium tempore David; hi fuerunt divisi in 24. Vices, seu classes, ut ordinatim psallerent in Templo, & in aliis locis deputatis ad divinas laudes, ut habetur in *libr. 1. Paralipom. cap. 25.* Qui quidem Cantores dicebantur etiam Prophetæ; ut dicemus infra *Decis. XXV. num. 47. V.* Ut prædicarent populo, ipsumque docerent legem Dei, & servare præcepta tam moralia, quam judicialia, & caeremonialia; & VI. Ut judicarent causas minores ad Religionem spectantes, ad quem effectum in omnibus Civitatibus terræ Promissæ deputabantur Judices iisdem Levitæ; à quorum sententiis dabatur appellatio ad Summum Pontificem, & Concilium *Sanædrim*, quod erat in Jerusalem, ut fusiùs scribit *Torniellus ad annum Mundi 3020. à num. 3. & seqq.* & *Salianus ad annum Mundi 3021. à num. 15. & seqq.* ubi putat, Levitas in omnibus urbibus fuisse Judices Assessores dati singulis Laicis Magistratibus, ut una secum quascunque causas judicarent.

Illud autem est notatu dignum circa Levitarum personas, quod licet ipsi in divisione terræ Promissionis non fuerint assignatæ possessiones terrarum, sic Deo præcipiente, qui voluit esse eorum possessio, & hæreditas. *Numer. cap. 18. vers. 20.* Nihilominus, cum Israelitæ terram Promissionis occupassent, voluit Deus, ut Levitis darentur quadraginta octo Urbes ad habitandum; nec non suburbana earum; spatium mille passuum per circum, pro pascuis suorum pecorum, & jumentorum, ut legitur in *libr. Numer. cap. 35. vers. 3. & seqq.* Idcirco Levitæ erant Domini proprietarii, & possessores omnium domorum, quæ constitutæ erant in prædictis 48. Civitatibus, in una quarum servabant Tabernaculum fœderis, antequam fabricaretur Templum in Jerusalem; ubi conveniebant per vices, & hebdomadas suas ad ministrandum Sacerdotibus, deinde revertebantur ad suas Urbes, & domos; quas illis prohibitum non erat vendere, ac redimere; atque anno Jubilæi recuperare; prout faciebant Laici de possessionibus suis, quod docet *Torniellus ad annum Mundi 2583. num. 31. & anno 3552. num. 9. & 10.* *Salianus ad annum 2583. num. 140. & ad annum 2590. num. 27.* *Cornelius à Lapide in dict. cap. 35. libr. Numer. vers. 2. & 3.* Adde, quod Levitæ, & Sacerdotes præter Urbes, domos, & agros suburbanos antedictos, poterant alios agros, ac vineas propria pecunia emere; nec non ex voto, oblatione, vel piis legatis sibi relictis retinere; adeo ut eis vetitum fuerit tantummodo jure hæreditario bona aliarum Tribuum capere in Judæa; extra Judæam verò passim hæreditare stabilia, ac possidere valebant, & hinc est illud, quod Salomon dixit Abiatharo Sacerdoti 3. *Reg. 3. vers. 26. Vade ad agrum tuum.* Et de Jeremia Sacerdote, quod emerit, & possederit agrum. *Jerem. cap. 32. vers. 9.* Et quod Sanctus Barnabas Levites, Cyrius genere, vendi-

21 vendiderit agrum, quem habebat. *Act. capit. 3. vers. 37.* Ex quibus resultat, magnas fuisse opes, ac divitias Levitarum, pensatis simul Decimis Universalibus, Oblationibus, Primitiis, ac Victimis. Et hæc de iisdem Levitis dicta sunt satis.

Potro præter Levitas, non pauca aliarum personarum genera erant mancipata Divino servitio in Lege Molayca. De quibus breviter oportet hic agere, ut totius Cleri Aaronici Sacularis, & Regularis, ordinarii, & extræordinarii sufficiens noticia habeatur. Et quidem in primo loco veniunt.

22 Nathinai. Hi ducebant originem à Gabaonitis, qui cum audissent, Israelitas à Deserto properare, & in se intrare ad internecionem, nec sperarent viribus, aut precibus seueri, ad astutiam se converterunt, sumentes duri panis frusta, & utres vinarios scissos, & calceamenta perantiqua, & fingentes se de longe venire, accesserunt ad Josue Principem populi, & coram eo, ac Summo Pontifice Eleazaro, ac aliis principalibus populi Israel dixerunt, se missos à Senioribus, & habitatoribus terræ suæ; & narrantes magnalia Dei Israel, rogaverunt, ut eos, ac suos omnes in servos acciperent, & secus fœdus inirent. Quod misericordia moti fecerunt Josue, & alii Duces exercitus, jurantes se eis non nocituros, ut legitur in *Josue cap. 9. vers. 11. & seqq.* & narrat Josephus *lib. 1. Antiquitat. cap. 1. & 2.* ubi scribit, quod Eleazarus Pontifex cum Senatu juravit, habituros se eos pro amicis, ac sociis, & nihil contra eos injustum malituros; & in signum initii fœderis, de cibariis eorum

23 suscepit. Hanc ceremoniam in stipulanda amicitia, & reconciliandis animis hostium manducandi, & bibendi simul, observant Sacri Interpretes relati circa hos Nathinæos à Saliæ, *ad annum Mundi 2584. num. 152.* ubi eam pluribus antiquorum Patriarcharum exemplis confirmat; quibus addere liceat, quod obvenit Illustrissimo, ac Reverendissimo Georgio Cornelio Episcopo Patavino Anno 1644. in initio sui regiminis Episcopalis; cum enim esset in Visitatione septem Communium: Montium scilicet altissimorum, ubi bellicosos homines, teutonico idiomate loquentes degunt sub Patavina Diocesi, & ibi quamplures inter se discordes ad pacem induxisset, firmatis concordia articulis, exhibuerunt ipsi magnam Trullam mero plenam, poscentes, ut Dominatio ejus illustrissima, ac Reverendissima, ex ea biberet, atque ceteri omnes in signum sinceræ amicitiae, quod benigne fecit Antistes, cujus memoria sit in benedictione æterna ob ejus egregias dotes, roburque in Ecclesiæ Juribus tuendis; cujus meritissimus Neopositum in prosapia, tum in regimine tanti Episcopatus est Eminentissimus, ac Reverendissimus Georgius Cornelius ex Legatione Lusitana à SS. D. N. Innocentio XII. ad Cardinalitiam Dignitatem, & ad spirituale connubiū cum hac Patavina Ecclesia nuper est electus. Gabaonitarum autem fraude detecta ab Israelitis, fremuit Exercitus universus, voluitque eos delere; sed Principes, & Duces ob jurandum servarunt eos innocuos, & damnavit eos, ut ligna caderent, & aquas comportarent in servitium Levitarum; pro usu Sacrificiorum, & dicti sunt Nathinæi, quasi dati, & donati in Templi famulatum; quomodo Religiosi Laici etiam nunc appellantur, qui se sponte suæque dedicant ad opera servilia in Dei, & Religionis obsequium, ut dixerunt Torniell, *ad annum Mundi 2545. num. 15.* & Saliæ *ad annum 2584. à num. 149. & seqq.* ubi refert discrepantiam Scripturistarum circa prædicti Juris-

jurandi Josue, ac Principum Israelitici populi obligationem, & validitatem.

Scribae erant pariter principales Ministri in Dei servitio: nempe Legisperiti, Doctores, Magistri, & 26 communitulo vocati Rabbini; nam Rabbi est vox hebraica, quæ interpretatur Magister meus. Magri in *Hierolexicon Verb. Rabbi*, & Barradas in *Evangel. tom. 3. libr. 8. cap. 19.* ubi disputat de origenis, ac derivatione hujus vocis Scriba, & concludit ita dici à Litteratura & Sapientia; erant enim Scribae Rabbini, & homines Sapientes apud Judæos; ad instar Magorum apud Chaldaeos; Philosophorum apud Græcos; & Jurisperitorum apud Latinos ad quos spectabat difficultates Sacra Scripturæ tum in scriptis, tum viva voce exponere. Tiriinus in *lib. 1. Esdra cap. 7. vers. 6.* & Barradas *d. cap. 19.* Idcirco cum Magi venissent Jerosolymam quærentes, ubi esset, qui natus erat Rex Judæorum, Herodes congregans omnes Principes Sacerdotum, & Scribas populi, suscitabatur ab eis, ubi Christus nasceretur? *Matth. capit. 2. vers. 4.* attinebat enim ad eosdem Scribas scire, quod Lex Molayca diceret, id est Scriptura Sacra de loco, & tempore ortus futuri Messiae. Eodem modo ubi Evangelistæ *Matthæus cap. 22. vers. 35.* & *Lucas cap. 10. vers. 25.* narrat, quod unus legis Doctor, & Legisperitus interrogavit Salvatorem, quodnam esset mandatum magnum in Lege? idem referens *Marcus cap. 12. vers. 28.* vocat illum Doctorem, & Legisperitum Scribam dicens: *Et accessit unus de Scribis, & interrogavit eum, quod esset primum omnium mandatum?*

Erant autem hi Scribae non de sola Tribu Levitica, & Aaronica; sed etiam de aliis Tribubus Israel, 27 tunc enim non solum obligatio docendi populum Legem Dei incumbere Sacerdotibus, & Levitis, ut diximus supra *Decis. XXIII. num. 22.* sed transibat pariter in Laicos Litteratos, & Legisperitos de qualibet Tribu juxta observationem Saliæ *ad annum Mundi 3123. num. 2.* & Barradas in *Evangel. tom. 2. libr. 3. cap. 51. vers. Docet tamen*, & ibi Abulen. in *lib. 2. Paralipom. cap. 15. quest. 4.* Imò videtur communis opinio Scripturistarum, quod Scriba essent de Tribu Simeonis; ea ratione quia, sicut Levitæ receperunt quadraginta octo Civitates ad habitandum, ut paulo ante innuimus *num. 19.* non quidem omnes simul unitas, sed dispersas in omnibus, & singulis possessionibus aliarum Tribuum; ex Dei speciali providentia, ut commodius possent ipsi Levitæ, ac Sacerdotes populos instruere in Divinis mandatis, ut notat Torniellus *ad annum Mundi 2591. num. 9.* ita, sic Deo permitte, Tribus Simeonis coacta fuit deferere suas primas possessiones, & habitare intra terminos Tribus Judæ ob causas relatas in *lib. Josue cap. 19. à num. 1. & seqq.* ubi Cornel. à Lapide & Magri in *Hierolexicon Verbo Scriba*, & in *Opusculo de Contradictionibus Sacra Scripturæ cap. 49. Genesis, vers. 7.* ubi sic ait: *Judaica tribus, quæ prima erat, plus spatii contigerat errore Geometricorum: qui error correctus fuit jussu Principum; tunc filii Simeon prima possessione privati, & inter possessionem filiorum Judæ excepti in alterius Tribus terminis habitaverunt.* Ita Abulen. *Insuper cum posita crevisset Tribus Simeonis novæ sedes, & possessiones sibi quaesivit, ut habetur Paralip. 4.* Denique Scriba, ac Legisperiti erant ex ista Tribu oriundi, qui per omnes Tribus dispersi sunt, ut populum in lege instruerent. Ita Cornelius à Lapide, & Rabbi Salomon. De hac autem dispersione Tribus, & filiorum Simeonis loquitur

his verbis Cornelius à Lapide in *Genesi* cap. 49. vers. 7. explanans scilicet illam prophetiam Patriarchæ Jacob; *Dividam eos in Jacob, & dispergam eos in Israel. Ne scilicet rursus capita conferant, & suo consilio alii perniciem machinentur. Id impletum est in Levi, quia Levitis nulla sors obigit in Chanana: sed suere per omnes Tribus dispersi. In Simeone quoque, quia ei data fuit Sors, & sedes in medio Tribus Juda. Jos. 19. vers. 2. & 9. Rursum cum Tribus Simeon excrevisset, novas sedes quaesivit, & pars in Gador, pars in monte Seir abiit. 1. Paralipom. 4. vers. 27. 39. & 42. Denique Scriba, & Legis periti, ex Simone oriundi, qui ut Sacerdotes, sparsi fuerunt per omnes Tribus, ut populum in Lege instruerent.*

Ceterum prædictos Scribas, Legis Doctores, ac
 29 Rabbinos fuisse de Tribu Issachar, ob illa Verba: 1. Paralipom. cap. 12. vers. 32. De filiis Issachar viri eruditi, &c. voluit ibi Gloss. Ordin. atque Lyran. & Abulen. in *Gen.* 49. quos allegat Barradas *dist. tom. 3. in Evangel. libr. 8. cap. 19.* Sed verius est, quod Scribæ prædicti erant de omni Tribu; nam unicuique Sapienti licebat de lege disserere, disputare, & erudire plebem: & sic David, qui erat de Tribu Juda, fatetur, se hoc munere functum, dum dixit: *Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem Sanctum ejus: Prædicans (notetur) præceptum ejus. Psal. 2. vers. 6.* Et Apostolus Paulus, qui erat de Tribu Benjamin ingressus Synagogam Antiochiæ Pisidiæ, fuit invitatus à Principe Synagogæ ejusdem habere sermonem exhortationis ad plebem; cui proinde statim prædicavit Christum, ut legitur *Act. cap. 13. vers. 15.* Imò Christus Dominus de prædicta Regia Tribu Juda, & Davidica prædicabat, & docebat, vocabaturque Rabbi, ut pluries legitur in Evangelio, & de se testatus fuit coram Caipha: *Ego palam locutus sum mundo: Ego semper locutus in Synagoga, & in Templo; quod omnes Judæi conveniunt. Joan. cap. 18. vers. 20.*

Sed dicet aliquis, si in Templo interiori erat Altare propositionis, nempe in Sancta, ubi non ingrediebantur nisi Sacerdotes; & Altare cum Arca, in Sancta Sanctorum, ubi non intrabat, nisi solus Summus Pontifex semel in anno; extra verò in Atrio Templi erat Altare holocaustorum, pro Sacrificiis Hostiarum, & animalium, ubi in Templo erat locus aptus ad docendum, & prædicandum? Respondetur, quod licet Scribæ, & Rabbinii Hebræorum soliti essent explicare Legem Divinam in Synagogis, quæ erant ampla ædificia facta, ut populus doceretur in eis, quorum immensus numerus erat tum in omnibus Civitatibus Judæorum, juxta illud, quod describit de Redemptore nostro S.

32 *Matth. cap. 4. vers. 13.* scilicet: *Circuibat JESUS totam Galilæam, & docebat in Synagogis eorum;* tum in eadem Urbe Jerosolyma, in qua 480. numerantur à Genebrardo in *Chronolog.* relatum à Menochio in *Stoeris part. & Certuria 1. cap. 91.* de quibus dicitur, quod Scribæ amabant primas Cathedras in Synagogis. *Matth. cap. 23. vers. 6.* Et quod Salvator noster intravit secundum consuetudinem suam die Sabbati in Synagogam, & surrexit legere. *Luc. cap. 4. vers. 17.* Nihilominus præter Synagogas prædictas mos erat Scribarum, & Rabbiorum docere populum, & explicare Legem etiam in Templo Jerosolymitano; non intra Templum in Sancta, vel in Sancta Sanctorum; sed in porticu Templi, ut

33 advertit S. Antonin. 1. par. tit. 5, cap. 1. §. 5. ibi

enim erat Aula, & locus dispositus cum Cathedris, & subsellis ad sedendum, & addocendum, de quo Templi loco, id est Porticu, & Atrio intelligendus est D. Paulus, dum dixit *Act. cap. 24. vers. 12.* *Neque in Templo invenerunt me cum aliquo disputantem.* Et idem docent Montanus, & alii allegati per Barradam in *Evangel. tom. 1. libr. 10. capit. 14. vers. Invenerunt illum in Templo,* ubi eruditè advertit, quod Scribæ sedebant in Cathedris tanquam Doctores, & Magistri; discipuli autem in pavimento super stercas humi stratas ad eorum pedes, juxta illud ejusdem D. Pauli, *Act. 22. vers. 3.* *Nutritus sum in ista Civitate (id est Jerusalem) secus pedes Gamaliel, eruditus juxta veritatem paterna legis.* 34 Et juxta morem Mariæ Magdalene de qua S. Lucas cap. 10. vers. 30. quæ sedens secus pedes Domini, audiebat verbum illius.

Porro eorundem Scribarum, tempore Redemptoris nostri, excessiva erat superbia, vanagloria, & ambitio; cujus causa cum facturi essent elemosynam, faciebant sonare tubam, & ad illius sonitum convocare pauperes, quod à Christo dicebatur 35 non esse faciendum, his verbis. *Cum facies elemosynam, noli tuba canere ante te, sicut Hypocritæ faciunt in Synagogis, & in vicis, ut honorificentur ab hominibus. Matth. cap. 6. vers. 2.* Quo loci sic ait Tirinus: *Quod faciebant Scribæ prætèxtu quidem, ne quis egenus beneficio excluderetur; sed revera ut multos haberent beneficentia sua spectatores.* Et ad innuendam Scribarum nequitiam, & elationem valde conferunt illa alia verba Redemptoris, in *Matth. cap. 23. vers. 5. & seqq. Dicunt, & non faciunt: Omnia verò opera sua faciunt, ut videantur ab hominibus.* Amant autem primos recubitus in canis, & primas Cathedras in Synagogis, & salutationes in foro, & vocari ab hominibus Rabbi. Non enim operabantur ex motivo virtutis, & ex amore Dei; sed propter vanam gloriam. Hinc subjunxit Redemptor ad discipulos suos. *Nisi abundaverit justitia vestra plusquam Scribarum, & Phariseorum, non intrabitis in Regnum Cælorum. Matth. cap. 5. vers. 20.* Nam, ut aiebat S. Augustinus in *lib. de fide, & oper. cap. 26.* *Justitia Scribarum erat, dicere, & non facere.* Siquidem Scribæ docebant, sed non faciebant; & si quid faciebant, propter solam humanam laudem faciebant. Barradas in *Evangel. tom. 2. lib. 7. capit. 14. in fin.* Sed plures alii erant errores Scribarum, inter quos, quod non esset peccatum concupiscere mulierem inuptam; sed tantummodo actus carnales exteriores, ut notat idem Tirinus in *Matth. cap. 9. vers. 28.* qui subinde vers. 34. & 39. ostendit, eosdem Scribas docuisse, non esse peccatum pejerare, neque de injuria vindictam sumere.

Quod si Scribæ, ac Rabbinii eo tempore, quo Salvator vivebat in terris, ita reprehensibiles, & mali erant; quanto nequiores sunt Rabbinii Judæorum 36 hujus temporis viventes? qui ab iisdem appellantur Cachamin, id est sapientes Talmudici; illi nempe qui student scelestissimo libro Talmud; de quo Tiberius Decianus in tractat. *Criminal. libr. 5. capit. 12. num. 3.* sic scribit: *Liber iste, qui Hebraica lingua vocatur Talmud, latina dici potest disciplina, vel doctrina; in quo libro collecta sunt decreta omnia Magistrorum suorum; quos Rabbinos vocant, & omnes traditiones eorum, & divinarum, atque humanarum legum interpretationes, quibus nunc tota Judæorum natio regitur. Qui liber, ut ipsi Hebræi sunt auctores, initium habuit anno 150. post ultimum Jerosolyma desolationem,*

nem, à Juda quodam Simonis filio, qui omnia decreta Prædeceſſorum Interpretum, & Rabbiorum, qui ad ea uſque tempora vixerant, in unum coegit volumen. Poſt id etiam tempus, annis 150. lapſis, idem liber iterum recognitus, & auctus à quodam Joanne Rabbi, Talmud Jeruſolymitanum vocatus eſt. Poſtremo, anno à Chriſto nato 476. & ſic anno 136. poſt præſatam ſecundam compilationem tertio compoſitus à quodam Aſſe, & quodam Hama Rabbiniſ, Babylon in Egypto, quam Cairum vocant, habitantibus; ea de cauſa Talmud Babylonicum appellatum eſt, in quomultas hæreſes conſcripſerunt, & docuerunt contra ipſam, quam proſitentur, Moſis legem quinimò contra ipſam naturæ legem, & contra omne Juſ gentium; nec non multas, & execrandas blaſphemias in Chriſtum Salvatorem noſtrum. Hucusque Tiberius Decianus, olim hujus noſtri Publici Gymnaſii Patavini, Lector in prima Sede, & Juris Cæſarei Profeſſor.

Imò Marquardus in tractat. de Judæis part. 3. capit. 1. num. 49. affirmat, in eodem libro Talmud contineri deliramenta non ſolùm falſa & irriſibilia, ſed impia, & inhoneſta, quorum catalogum ſummarit Salelles de Offic. S. Inquiſitionis lib. 3. capit. 10. Regula 210. à num. 105. & ſeqq. Et ſunt ſequentia:

1. Quòd Deus ante creationem Mundi ſe exercuerit in creandis diverſis aliis mundis, quibus poſtea deſtructis, ad hujus creationem deſcendit.
2. Deum expendere tres cujulque diei primas horas in lectione legis Moſaycæ; & Moſem aliquando cælum aſcendiſſe, & reperiſſe Deum inferibentem accentus in Scriptura Sacra.
3. Primo diè novæ Lunæ Septembris Deum univerſum orbem judicare.
4. Quòd ſingulis diebus Deus preces, & orationes fundat.
5. Quòd certis temporibus Deus ploret, eò quòd permiliſit Templi Jeruſolymitani deſtructionem, & populi ſui diſperſionem.
6. Quòd in omni novilunio Deus præceperit ſacrificium expiationis propter ſcelus ab eo commiſſum in ſpolianda Luna lumine ſuo.
7. Quòd certis diebus & horis Deus ludat cum magno quodam piſce, Leviathan vocato.
8. Elementum ignis eſſe creatum diè Sabbati.
9. Quòd quidam Rabbinii Deum excommunicaverint.
10. Quemdam Rabbinum ſe feciſſe deſerri à diabolo ad portam Paradifi, quam citò ingreſſum juraſſe, non inde exire; Deumque ibi eum retinuſſe, ne perjurus evaderet.
11. Quemdam Angelum peccato coinquinatum flagello igneo à Deo fuiſſe caſum.
12. Ab Adamo & Noe ſpurcitias carnales plurimas eſſe commiſſas.
13. Hiftoriam S. Jobi eſſe meram fabulam.
14. Davidem non peccaſſe in adulterio, & homicidio Uriæ.
15. Nullam honeſtatem in Matrimonio ſervandam.
16. De inimicis vindictam ſumendam.
17. Gravioribus poenis eſſe plectendos eos, qui contradicunt Scribis & Rabbiniſ, quam qui contradicunt legi Moſis.
18. Falſos teſtes nulla poena afficiendos.
19. Reum damnatum in concilio, ubi aliquis contradixit, eſſe ultimo ſupplicio afficiendum. Si nullus contradixerit, eſſe liberandum.
20. Crumenam repertam cum nummis non eſſe reſtituendam vero Domino, ſi hic ſpem eam inveniendi amiſerit.
21. Judæos omnes teneri ter in diè Chriſtianos maledicere, atque pro eorumdem Regum, & Principum extirpatione quotidie orare.
22. Judæos habere præceptum à Deo convertendi in ſuos uſus bona Chriſtianorum: qua via poterunt, dolo, vi, ſonore, furto, & ſimilibus.
23. Iſdem Judæis à Deo mandatum eſſe, ut habeant omnes Chriſtianos in numero beſtiarum;

& illos tractent tanquam bruta animantia. 24. Quòd ſi quadrupes Judæi occidat quadrupedem Chriſtiani, nihil reſciendum. Secus ſi quadrupes Chriſtiani occiderit illum Judæi. 25. Gentilibus, & Paganis per Judæos nullam offenſam faciendam. Chriſtianiſ mortem omni ſtudio procurandam. 26. Quòd ſi Judæus animo occidendi Chriſtiani occidat Judæum, ſit venia dignus. 27. Quòd Judæus videns Chriſtianiſ præcipitantem, teneatur nulla interpoſita mora eum in præcipitium impellere. 28. Quòd Imperium Chriſtianorum eſt execrabilius Imperio Ethnicorum. 29. Judæos obligatos eſſe evertere, ſi poſſint, Tempia Chriſtianorum, tanquam domicilia Idololatriæ. 30. Evangeliorum librum igne comburendum. 31. Animas transmutare de corpore in corpus; ita tamen ut ſi peccaverit tum in primo, tum in ſecundo, tum etiam in tertio corpore, dimittitur poſtea in infernum. Hinc animam Abelis transmigrallè in Seth; Sethi autem animam in Moſem. 32. Animas rudium & ignorantium non redituras in reſurrectione ad ſua corpora. 33. Duos è ſuis Rabbiniſ diè veneris cujulque hebdomadæ creare duos Vitulos, eoſque paulò poſt ab eis devorari. 34. Vitam æternam habituros comedentes ſaltem ter in diè Sabbati. 35. Eſſe comedendas res impares, quia Deus impari numero gaudet. 36. Orantem verſus meridiem adeptutum eſſe ſapientiam: verſus verò Septentrionem divitiās. 37. Tranſeuntem inter duos Camelos, vel duas inter ſceminas nunquam eſſe intellecturum hunc Talmud librum. 38. Dubitare de veritate Talmud eſſe negare Deum. Hæc Salelles deprompſit ex probatis Auctoribus.

His alia deliramenta addit Maſquar, de Judæis d. part. 3. cap. 1. num. 49. Videlicet; Adamum fuiſſe ita magnum in corpore, ut cælum tangeret. Deum 40 reſervare piſcem ſale conditum pro convivio faciendò Meſſiæ, cui dabit vinum factum de vineis ſuis à principio mundi. Deum equitare ſuper Cherubim cauſa viſitandi decem, & octo millia mundos, quos creavit. Maledicentem Deo nulla poena afficiendum, niſi Dei nomen Tetragrammaton protulerit. Alia etiam ſæda, & nefanda doceri, à quibus calamus præ verecundia abſtinet; ſubdens Maſquardus ubi ſupra, anno 1553. Veretiis per Illuſtriſſ. ac Excellentiff. Magiſtratum contra Blaſphemias fuiſſe incendio conſumpta innumerabilia volumina Talmudica; contra quæ, tanquam continentia tot, & tantos errores, atque contumelias in Deum, ac Redemptorem Noſtrum emanarunt quamplures Summorum Pontificum Conſtitutiones; nempe Innocentii IV. La ſeconda Incipit Impia. Item Julii III. la 24. Incipien. Cum ſicut. Pauli IV. la 3. Incip. Cum nimis. Clementis VIII. la 20. Incip. Cum Hebræorum malitia. Et præcipue Gregorii XIII. la 70. 42 Incip. Antiqua Judæorum improbitas. In qua reſeruntur multa Judæorum flagitia in contemptum Religionis noſtræ, juxta ſuorum Scribarum, & Rabbiorum iniqua documenta, contra quæ Officium Sanctæ Inquiſitionis tenetur procedere; ut latiffimè docent Cærena in tractatu de eodem Sanctæ Inquiſitionis Officio part. 2. tit. 14. §. 13. & Salelles rom. 3. libr. 5. capit. 5. Regul. 387. & libr. 6. cap. 8. Reg. 504. ubi num. 160. advertit, inflictam eſſe poenam Excommunicationis contra Chriſtianos tenentes, legentes, aut typis excudentes libros Talmudicos; Cabaliſtas, aliòſve nefarios codices, vel ſcripta

pra Rabbinorum Judæorum. Et hæc satis sint de eorum Scribis.

- Pharisæi quoque spectabant ad Clerum, & Religionem Moysæ. Erant autem Pharisæi Judæi profitentes se sanctè vivere, & austeram vitam facere; propter quam erant apud plebem in magna existimatione. Dicebantur autem Pharisæi à verbo *Pharas*, quod significat separare, & dividere; earatione quia vivebant separati ab aliis hominibus habitu, cibo, & moribus, ut dicitur S. Augustinus *serm. 15. de Verbis Domini*, & notat Barradas in *Evangel. tom. 3. libr. 8. cap. 17. Tirinus in Matth. capit. 3. vers. 7.* & Magr. in *Hierolexic. Verb. Pharisæus*, subdens ibidem, varias esse opiniones Scriptorum circa tempus, quo cæperit hæc Pharisæorum secta; quamvis de ea credatur, quod habuerit ortum tempore Jonathæ Machabæi; scilicet centum & triginta annis ante adventum Christi. In eam ingrediebantur tum Laici, tum Sacerdotes, & Levitæ, dummodo non essent plebei, sed nobiles conditione, litteris, aut opibus; ad instar Collegiorum DD. Juristarum & Philosophorum Paduæ; in quæ non recipiuntur nisi Cives nobiles, vel eminenti doctrina præclari. Ideo multi de Scribis, & Legisperitis Hebræorum intrabant hanc sectam, & erant Pharisæi de quacunque Tribu; ut testatur S. Paulus de seipso sic scribens ad Philippenses *cap. 3. vers. 5. Circumcisus octavo die, ex genere Israel, de Tribu Benjamin, Hebræus ex Hebræis, secundum legem Pharisæus*: nam huic sectæ se adjunxerat zelo majoris observantiæ Legis Divinæ, quam Pharisæi profitebantur, ut explicat Tirinus dicto loco. Major autem pars Pharisæorum erat de Sacerdotibus, ac Levitis, quales fuerunt illi missi à Judæis ad Joannem Baptistam, qui erant ex Pharisæis, ut habetur *Joan. cap. 1. vers. 19. & 24.*

- At progressu temporis secta hæc Pharisæorum in variavita relaxata est, & præcipuè in hypocrysim, & varias superstitiones; nec non in varios errores, docentes omnia ex facto accidere; arbitrium non esse liberum in homine, animasque piorum hominum in alia corpora transmutare; quæ de causa dixerunt, Christum Dominum esse vel Eliam, vel Jeremiam, vel Joannem Baptistam; quia ipsi Pharisæi putabant animas eorundem Prophetarum transmigratas in Christum, ut observat Eminentiſſimus Cardinalis Baronius in *Apparatu Annalium à num. 8. & seqq. Menochius in Storeis Centur. prima cap. 92. & Magr. in Hierolexic. d. verb. Pharisæus*, referens prædicta vitia, & errores, de quibus frequenter à Christo Domino distringebantur. Et Tirinus in *verb. Pharisæi* subdit, eos fuisse collegas in vitiis, & erroribus cum Scribis, & quod totum eorum studium in exteriori pietatis specie versabatur.

- Hinc cum Religio Pharisæica cursu temporis à vera sanctitate defecisset, divisa fuit in varias species Pharisæorum; quarum septem narrat Julius Maurocenus Neophitus, olim Rabbini Hebræus in suo opere *Via della sede mostrata à gl' Ebrei part. 2. cap. 14. pag. 239.* desumptas ex libro Talmud in tractatu *Voira*, & sunt hujusmodi. Prima Pharisæorum *Sichimitarum*, qui se circumcidebant, non ut Deo obtemperarent, sed ut hominibus placerent. Secunda Pharisæorum *impingentium*, qui simulantes abstractionem mentis in Deum, dum ambularent, pedibus inpingebant in saxa. Tertia Pharisæorum *Sanguinolentorum*, quia (ut docet etiam Magr. in *Hierolexic. in Verb. Pallium.*) Ponebant spinas in

pallii extremitatibus, à quibus eorum pedes puncti sanguinem effundebant. Quarta Pharisæorum *incurvantium*, qui stultè credentes illidere ad divinos pedes, ob Dei immensitatem, toto corpore curvo incedebant. Quinta Pharisæorum *interrogantium*; à quibus flagitabantur apud omnes, *Quid faciam?* ut ostenderent, se legis observatores. Sexta Pharisæorum *amantium*, qui amore præmii pœnitentiam agebant. Septima tandem Pharisæorum *timentium*; qui ex timore pœnæ dicebant, se bene agere. Hæc ex Talmudicis eruditionibus. His addenda est Octava secta Pharisæorum *jejunantium*, qui jejunabant bis in hebdomada, ut dicebat Pharisæus ille in templo. *Luc. cap. 18. vers. 11. Jejuno bis in Sab-*

bato. Omnia autem opera sua Pharisæi dirigebant ad eum scopum, ut ab hominibus laudarentur, ut aiebat Salvator *Matth. cap. 22. vers. 5.* idcirco dilatant Philacteria sua, & magnificabant fimbrias, *Philacteria* aut nomen græcum *φυλακτήρια*, nempe *custoditoria*, sive *conservatoria*, & desumitur à verbo *φυλάττω* quod idem est ac *custodia*, custodiebant enim Pharisæi præcepta Decalogi scripta in chartis, seu membranis, quas irrigatas auro, & complicatas portabant quasi coronam capitis ante oculos, Magr. in *Hierolexic. verb. Philacteria*, Tirin. in *c. 23. Matth. vers. 5.* & Barrad. d. *tom. 3. in Evangel. lib. 8. cap. 24. vers. 6.* ubi alias interpretationes ponit de *Philacteriis*, ac *fimbriis*; Sed omnes tendebant ad demonstrandam superbiam, ambitionem, & hypocrysim eorundem Pharisæorum, quos acriter redarguebat S. Joannes Baptista, vocans eos, *progeniem, & genimina Viperarum. Matth. & Luc. cap. 3. vers. 7.* ex eo quia lacerabant, & rodebant falsis doctrinis eorum Matrem Synagogam, sicut viperæ lacerantur à filiis, quos pariunt, teste Plinio in *Histor. Nat. libr. 10. capit. 62.* & Aristotele *lib. 6. de Nat. Anim. cap. 34.* Eisdem Pharisæos Christus Dominus fortiter increpabat, ut in *Matth. capit. 23.* ubi octies ipsis interminatur damnationem æternam, cum interjectione illa *Va?* ob scilicet multiplices, in quibus vivebant, iniquitates; nam ut idem Salvator revelavit Sanctæ Birgittæ, in *Revelat. Extravag. tom. 2. cap. 60. Lavabant se jugiter, ut viderentur mundi, jejunabant, & orabant in aperto, ut vocarentur Sancti; docebant, & præcipiebant multa, quæ ipsi minime faciebant. Sed modicum profuit eis apud Deum, quia intentio eorum erat corrupta, & anima immunda.* Et hæc de Pharisæis. Post quos veniebant.

Sadducæi, quorum inter Hebræos erat secta peculiaris, quæ gloriabatur justitiam colere, & Legem Moysæ observare; & nominabantur Sadducæi vel ab Hebræica voce *Tsaddic*, seu *Tsedech* quæ significat justitiam, ut ait Sanctus Epiphanius *Hæres. 14. S. Hieronymus in cap. 22. Matth. & Abulensis ibid. quest. 125.* vel à quodam *Sadok* eorum institutore, qui cum fuisset discipulus Antigoni Pharisæi magni nominis, eo derelicto, se conjunxit eidem Dositheo, apostatæ Judæo, facto Samaritano, ut ex Tertulliano *libr. de Prescriptionib. cap. 45.* scribit Menochius in *Storeis d. part. 1. Centur. 1. cap. 93.* & Magr. in *Hierolexic. verb. Sadduceus*. Hi negabant tum libros Prophetarum, tum cæteros veteris testamenti, & solum Pontateuchum admittebant. Refutabant quascunque traditiones Seniorum, & negabant resurrectionem mortuorum, Animæ immortalitatem; Angelos & Spiritus, ut legitur in *Matth. cap. 22. vers. 23.* nec non æterna bonorum præmia, & malo-

& malorum supplicia; & eorum doctrina vergebat
 49 in Epicureismum atque Atheismum; & hos Saddu-
 cæos sectabantur multi Principes Sacerdotum, &
 ferè Optimates Judæorum, libertati carnis præ aliis
 inhiantes. Tirinus in *Matth. cap. 3. Vers. 7.* Me-
 nochius d. *Centur. 1. cap. 93.* Idcirco contra-
 rii, atque infensi erant Christo Domino, à quo
 de errore doctrinæ, & de iniquitate morum repre-
 hendebantur, & convincebantur. *Matth. cap.*
16. Vers. 1. & cap. 22. Vers. 23. eorumque crude-
 litas sævit in Apostolos, & discipulos Christi, &
 præcipuè contra Divum Paulum; ut legitur in
Actib. Apostol. cap. 4. Vers. 2. cap. 5. Vers. 17. &
cap. 23. Vers. 6. & seqq. Satis autem sit de his
 referre, quæ scribit Eminent. Cardin. Baronius
 in *apparatu Annal. cap. 9.* his verbis: *Sadducæos*
inter se feris moribus discrepasse; & erga externos
illiberales, & inhumanos fuisse; quam ob causam
aversatum eos populum, Phariseorum potius audien-
tes fuisse. Josephus de Bello Judaico lib. 2. cap. 7.
in fin. & lib. 18. Antiquit. cap. 2. tradit: addit-
que ejus sectæ fuisse paucos; sed ferè dignitate præ-
cipuos. At relictis his viperarum geniminibus,
loquamur de sanctis, & religiosi viris, qui in Lege
Mosayca vivebant, quorum præcipui,

Nazaræi. Hi erant viri, & mulieres de qua-
 cunque Tribu, à quibus emittebatur votum de
 50 serviendo Deo sub certis regulis vel ad tempus li-
 mitatum, vel in tota vita; ut habetur in *libro Nu-*
meri cap. 6. & ibi Tirinus *Vers. 2.* observans hos
 Nazaræos dici à verbo Hebræo *Nazir*, quod signi-
 ficat *Segregatum*; quia Nazaræi segregabantur à
 communi aliorum hominum statu, peculiari pro-
 fessione sanctimonie, ac Religionis. Menochius
 d. *Centur. 1. cap. 94.* & Magr. in *Hierolexic. Verb.*
Nazaræus. Ad dentes, quod Nazaræus incœ-
 pit tempore Moyfis, & duravit usque ad Aposto-
 lorum ævum; nam Divus Paulus cum aliis susce-
 pit ex voto Nazaræatum ad tempus, ut legitur in
Actib. Apostol. cap. 18. Vers. 18. & in cap. 21. Vers.
25. quemadmodum tota eorum vita durante fuis-
 se Nazaræos Sampsonem, Samuelem, S. Joan-
 nem Baptistam, S. Jacobum Minorem, & alios
 registrat Tirinus in *libr. Numer. cap. 6. Vers. 2.*

Regulæ autem servandæ à Nazaræis, toto tem-
 51 pore, quo eorum votum durabat, erant quinque.
Prima: Abstinebant à vino, ficera, uvis, ac
 etiam aceto, sola aqua contenti. *Secunda:* Ca-
 pillos, intonsos ferebant. *Tertia:* Intervenire
 non poterant exequiis mortuorum, neque cada-
 vera tangere, et si Patris, ac Matris, neque se-
 pulchra defunctorum; aliàs remanebant polluti,
 & contaminati; opusque erat toadere comam,
 offerre Sacrificium pro expiatione, & reassumere
 à principio tempus Nazaræatus; & sic fecisse Apo-
 stolum Paulum, qui in Chenchris sibi caput to-
 52 nondit, (*Chenchra* est portus Corinthi, ad Orien-
 tem, ut inquit Strabo) forsàn ob contractam ali-
 quam legalem immunditiam ex contactu alicujus
 morticini, vel ex aliquo funere, putat Tirinus in
tit. cap. 18. Actor. Vers. 18. & Menoch. in *isdem*
Actib. lib. 2. cap. 25. num. 4. *Quarta:* Comple-
 to Nazaræatus tempore offerebant ad portam Ta-
 bernaculi tres Victimæ; Agnum scilicet pro ho-
 locausto; Ovem pro hostia peccati; & Arietem
 pro Hostia pacifica; quæ litabantur à Sacerdo-
 tibus. *Quinta:* Tondebant sibi capillos, quos
 Deo oblatos Sacerdos comburebat; & sic finem
 habebat Votum, & observantia assumpta Naza-
 53 *Doct. Clericali Tom. 1. Lib. III,*

reatus; ut latius scribunt Tirinus in *dist. libr.*
Num. cap. 6. Vers. 2. & ibidem Cornelius à La-
 pide *Vers. 9.* Sathanus ad *Annum Mundi 2860.*
num. 14. Torniell. ad *Annum 2545. num. 13.*
Barradas in Evangel. rom. 1. lib. 10. cap. 11. &
 54 *Menochius d. Centur. 1. cap. 94.* ubi eruditè pro-
 bat, antiqui testamenti Nazaræos fuisse umbram
 Religiosorum novæ legis; hi enim separati vi-
 vunt à laicis habitu, habitatione, & professione.
 Abstinent à deliciis per votum paupertatis, sicut
 illi abstinebant à vino, & ab omni potu, ex quo
 causari posset ebrietas. Cavent à culpis etiam
 venialibus; sicut prædicti cavebant ab immun-
 ditiis legalibus. Spoliantur omni affectu Paren-
 tum, Nutriunt bona desideria, quemadmodum
 illi comam. Complent tandem Nazaræatum,
 idest Religionis cursum triplici Sacrificio, scilicet
 holocausto, hostia pro peccato, & pro gratiarum
 actione per mortem Sanctam, quam obeunt Re-
 ligiosi, ac Moniales, quorum vita, bona opera,
 atque pœnalitates in iisdem Sacrificiis continen-
 tur.

Hic autem tria dubia possunt excitari. *Unum*
 est, an Joseph Patriarcha, atque Pro-Rex A-
 54 gypti fuerit Nazaræus? De eo enim Moyles be-
 nedicens illius progeniem, ait: *Benedictio illius,*
qui apparuit in Rubo, veniat super caput Joseph,
& super verticem Nazaraei inter fratres suos. Den-
rer. cap. 33. Vers. 16. Respondetur, Josephum
 non fuisse Religiosum Nazaræum, quippe hæc
 Religio Nazaræa cœpit tantummodo tempore
 Moylis; sed sic appellari per antonomasiam;
 nam fuit separatus ab aliis suis fratribus in ven-
 ditione; fuit sanctus, & impollutus resistendo
 illecebris Heræ suæ; & fuit intonsus toto tem-
 pore, quod stetit in carcere. Ita ex Ruperto
 Abbate, Cornel. à Lapide d. *cap. 33. Vers. 16.*
 55 *Deuter. Secundum* dubium est; An Absalon
 fuerit Nazaræus? siquidem semel in anno ton-
 debat capillos, 2. *Reg. 14. 26.* Respondetur,
 non fuisse Nazaræum; tonsio autem capillorum
 fiebat ab eo, quia sibi erant oneris, & à mu-
 56 lieribus Hebræis emebantur ducentis siclis, ut
 ait ibi Scriptura. *Tertium* dubium est; an Chri-
 stus Dominus hanc professionem Nazaræatus fe-
 cerit? Et respondetur, non fuisse legalem Na-
 zaræum; tùm quia vinum potabat, tum etiam
 quia caput suum non radebat, & cæsiem sub-
 flavam, capillosque prolixiores portabat; quos
 tamen aliquando rescidisse, ne nimium longieva-
 derent, verisimile esse affirmat Barradas *dist. tom.*
1. in Evangel. lib. 10. cap. 11. in fine. Vocaba-
 tur autem Nazaræus Salvator noster juxta dictum
Matthæi cap. 2. Vers. 23. vel à Civitate Nazareth
 in qua educatus est; vel quia separatus ab aliis
 hominibus, *Sanctus, innocens, impollutus, &*
segregatus à peccatoribus fuit, ut ait Apostolus ad
 57 *Hebr. cap. 7. Vers. 26.* Vel etiam quia Nazaræus
 interpretatur *floridus*; idèò verba illa Isaïæ Pro-
 phetæ *cap. 11. Vers. 1.* *Egredietur Virga de ra-*
dice Jesse; & flos de radice ejus ascendet: Ita de-
 clarantur à SS. Patribus. *Virga*, idest Deipara
 egredietur de progenie David filii Jesse. *Et flos*
de radice ejus ascendet; idest Christus Nazaræ-
 us, floridus omni virtute, gratia, & scientia;
 ut ex Divo Hieronymo, aliisque Doctoribus Sa-
 cris disserunt Barradas d. *tom. 1. lib. 10. cap. 11.* &
 58 Tirinus in *Isaiam cap. 11. Vers. 1.* Hæc de Naza-
 ræis; quibus succedunt.

N

Recha

Rechabitar, idest Religiosi vitam Monasticam
 57 tenentes, ita appellati à Rechab. patre Jonadab;
 institutoris, qui tria iisdem Religiosis præcipua
 commendavit. *Unum*, quod abstinerent à vi-
 no. *Alterum*, quod domos non fabricarent;
 sed degerent tanquam peregrini in hoc sæculo sub
 tentoriis. *Tertium*, quod agros non sererent, ne-
 que vineas plantarent; sed in summa paupertate
 viverent, ut latius scribit Sanctus Hierony-
 mus in *Epist. 13. ad Paulinum*. Recanus in *Ana-*
logia Peter. ac novi Testam. cap. 9. Menochius in
Stoeris d. Centur. 1. cap. 94. Magr. in *Hierolexic.*
Verb. Recabui, & Tirinus in *libr. Num. cap. 10.*
Verf. 29. ubi advertit, Recabitas descendere à
 Madianitis, eorumque fundatorem fuisse Hobab
 filium Jetro Madianitæ, soceri ipsius Moysis, &
 per consequens ejusdem Moysis cognatum, à quo
 hi Religiosi vitam ducere edocti sunt, abste-
 minii à vino, & ab aliis deliciis; & occupati in con-
 tinua meditatione, ac contemplatione divinæ leg-
 is; idemque autumat Serarius in *Tribaresio lib.*
3. cap. 9. & 10. nec non Cornelius à Lapide in *Je-*
remia cap. 35. Verf. 2. addentes ibid. probabilius
 58 esse, quod vita Anachoretica, & Monastica derivata
 ad Christianos initium sumpserit non à S. Elia, sed
 prædicto pio, ac sancto Viro Hobab cognato Moysis,
 Cinæo etiam vocato. Caterum Salius ad *An-*
num Mundi 3151. num. 52. innixus auctoritate
 Joannis Hierosolymitani de *Institut. Monachor.*
cap. 5. docet, auctorem, & fundatorem Rechabi-
 tarum fuisse prædictum Jonadabum discipulum E-
 lisæi Prophetæ, ex quo is suscitavit à mortuis
 filium Sunamitidis; amplexum omne institutum
 vivendi ejusdem Elisæi; quamvis concedat, Re-
 chabitas oriundos à Cinæis cognatis Moysis; &
 idem sentire videtur Torniellus *Anno Mundi 3151.*
num. 2. & Anno 3428. num. 7.

Sed mirabile fertur experimentum factum, ius-
 59 su Dei, ab Jeremia de Rechabitis proponendo iis-
 dem Calices mero plenos, ut biberent; & eorum
 constantiam in non bibendo; à quorum exemplo
 Jeremias cepit redarguere populum Israëliticum
 de ejus inobedientia erga Dei præcepta: quæ
 omnia, quia clare habentur in textu sacro *Jerem.*
cap. 35. a num. 5. & seqq. idem non me piget Scri-
 pturæ verba transcribere, & sunt ista: *Et posui*
(ait Jeremias de se) coram filiis domus Rechabita-
rum scyphos plenos vino, & calices, & dixi ad eos:
Bibite vinum. Qui responderunt, non bibemus vi-
num; quia Jonadab filius Rechab, Pater noster, præ-
cepit nobis: Non bibetis vinum vos, & filii
vestri usque in sempiternum. Et domum non aedi-
cabitis, & sementem non seretis, & vineas non
plantabitis, nec habebitis: sed in tabernaculis ha-
bitabitis cunctis diebus vestris, ut vivatis diebus
multis super faciem terræ, in qua vos peregrinami-
ni. Obedivimus ergo voci Jonadab filii Rechab, pa-
tris nostri, in omnibus, quæ præcepit nobis: ut aut
non biberemus vinum cunctis diebus nostris, nos, &
mulieres nostra; filii, & filie nostra: & non ædi-
ficaremus domos ad habitandum, & vineam, &
agrum, & sementem non habuimus: sed habita-
vimus in tabernaculis; & obedientes fuimus jux-
ta omnia, quæ præcepit nobis Jonadab Pater no-
ster. Ex hoc textu Sacro tria collige. Unum,
 quod fundator Rechabitarum fuit Jonadab, qui
 vivebat tempore Elisæi, nam ab iisdem vocatur
 Pater noster. *Alterum* quod Rechabitar etiam Re-

ligiosi, ac Monachi non servabant continentiam,
 quia habebant mulieres, filios, & filias. *Ter-*
tium, quod Elias, & Elisæus emisissent tria vota 60
 Religiosa Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ;
 ut ex innumeris antiquis, & modernis auctori-
 bus deducit, ac sumat Collegium Salmanticense
tom. 8. tractat. 20. de Statu Religioso disput. 3. dub.
2. §. 1. & seqq. ac dub. 3. cum aliis sequentibus,
 in quibus contrarium sentientes allegat, & cona-
 tur convincere, quos studiosus ibi poterit videre,
 Post prædictos Rechabitas veniunt,

Esseni, qui ex universali Scriptorum placito
 erant Monachi, seu Anachoretæ, servitio Dei
 61 mancipati, vitam rigidissimam agentes; castita-
 temque, paupertatem, ac obedientiam ex voto
 servantes, ut pluribus auctoribus demonstrat Col-
 legium Salmanticense *discl. tom. 8. de Statu Reli-*
gioso tractat. 20. disput. 3. dub. 2. & seqq. Cæ-
 terum quo tempore Secta Essenorum instituta sit
 non est facile diffinire; tres enim reperio de Esse-
 norum antiquitate opiniones. Una Salius ad
Annum Mundi 3021. num. 8. qui auctoritate
 Sancti Hieronymi fretus putat eos vixisse tem-
 pore Regis David; & propter eorum egregium vi-
 tæ probitatem, fuisse præceptores nobiliorum ado-
 lescentium, ac etiam filiorum ejusdem Regis, à
 quo honoris causa vocati fuerunt ad generalia co-
 mitia per ipsum Regem David convocata, ut legi-
 tur *1. Paralipom. cap. 28. Verf. 1.* ubi, appellan-
 tur Eunuchi; non ob virilium abscissionem; id
 enim erat prohibitum inter Judæos tum viris, tum
 brutis. *Deuteronom. cap. 23. Verf. 1. & Levitic. cap. 62*
23. Verf. 24. Sed ob voluntariam castitatem, &
 abstinentiam à nuptiis, ut fusiùs prosequitur idem
 Salius in *Schol. 1. ad d. Annum*. Secunda opi-
 nio est antedicti Collegii Salmanticensis *d. tom. 8.*
de Statu Religioso, tractat. 20. disp. 3. a num. 22.
usque ad num. 60. ubi mordicus tuetur, Essenos
 extitisse discipulos Elisæi; & ab eo vitam Mona-
 sticam, & Religiosam recepisse; & per consequens
 tempore Eliæ, & Elisæi eorum Sectam ortum ha-
 buisse. Tertia est Eminentissimi Cardinalis Ba-
 ronii ad *Annum Christi 64. a num. 3. & seqq.* ubi
 abundanter probat, ex Cassian. *lib. 2. cap. 5. de In-*
stitut. Cenob. ex Simeone *lib. 1. cap. 12. in fine,*
 ex Beda in *Præf. in Marcum*. Essenos fuisse 63
 Christianos Monachos, à S. Marco Evangelista
 institutos in Ecclesia Alexandrina; quorum vita
 erat austerissima, & tantæ Sanctitatis, ut merue-
 rit laudari à Josepho, & Philone hebræis; tum à
 Plinio, ac aliis Scriptoribus profanis, de quibus
 Cardinalis Baronius antedictus; & Serlogus in
Cantic. tom. 2. Vestig. 24. sect. 1. num. 15. ubi
 plurimos DD. cumulat sic opinantes,

Quidquid sit de origine, ac initio Essenorum
 Anachoritarum, dicendum videtur, eorundem 64
 fuisse classes duas; quia præter supradictos reli-
 giosissimos, ac exemplares, de alia Essenorum
 classe sic scribit Magr. in *Hierolexic. verb. Esseni.*
Esseni, una ex Hebræorum sectis, quæ nimia auste-
ritate, & à reliquis segregatè vivebat; & ideo
à cæteris Hebræis tanquam Schismatici habebantur
Esseni, tum ex hoc, tum etiam quia volebant sa-
crificare in Templo, asserentes sanctioribus cæremoni-
is eos uti, ac teste S. Epiphano, tantum Per-
tatenchon ex Sacra Scriptura admittere; reli-
quos verò ejusdem sacra pagina libros rejiciebant;

non credebant in mortuorum resurrectionem; nihilominus quod ad mores ab omnibus laudabatur. Quem fidei defectum in Essenis objicit etiam Suarez tom. 3. de Relig. lib. 3. cap. 1. à num. 8. & novissimè Salelles de S. Inquisitione lib. 3. cap. 4. Regul. 212. num. 111. & segg. Nihilominus Collegium Salmanticense d. disput. 3. num. 62. ab hac nota vindicat, Essenos Elisæi discipulos, & demonstrat schismaticos Essenos fuisse Samaritanos, qui videntes Essenorum institutum apud Judæos florere, conati sunt illud imitari; sed cum defectibus, de quibus supra; ut latius apud idem Collegium Salmanticense, non levem pugnam ingressum ad sustinendam sobolem Elisæi Monasticam contra tot, & tantos Auctores, qui scripserunt, verum statum Religiosum cum tribus solemnibus votis, qui in Ecclesia Christiana habetur, non fuisse in veteri Testamento.

Assidui post prædictos Essenos aliam speciem 65 Cleri Regularis Mosayci videntur conficere, de quibus mentio habetur in lib. 1. Machabæor. cap. 7. Vers. 13. & in lib. 2. cap. 14. Vers. 6. de quibus sic disserit Tirinus d. lib. 1. cap. 7. Vers. 13. Assidui sic dicti à radice Cassid, idest Misericors, Sanctus, Pius, quales hos fuisse testatur Joseph; tum professione religionis, & fidei, tum præstantia operum. Praeter ceteris enim majorem Religionis Zelum, & sanctitatis studium præferebant, speciali Societatis vinculo inter se devincti, & specialibus institutis non minus, quam nomine à reliquo populo distincti, ferè ut nunc Religiosi. Subdens ibidem, quod Judas Machabæus erat Præpositus generalis hujus Ordinis, ut legitur in d. lib. 2. Machabæor. cap. 14. Vers. 6. & quod herbis nutriebantur, de resurrectione carnis, & animæ immortalitate pie sentiebant; uxores vel nunquam, vel non nisi tardè ducebant; & quod zelo religionis, & animi fortitudine fuerunt præclari. Alii tamen arbitrantur, Assidæos non fuisse Religiosos; sed Hebræos magnum Zelum observantia legis habentes; de quibus sic ait Magri in Hierolexic. in verb. Assidai. Hac non fuit secta inter Hebræos, ut aliqui autumant: sed ita Mosayca legis observatores, ad distinctionem Apostatarum; Vox enim Cassidim, hebraice sonat justos, ac pios. His annectendi sunt.

Dositheæ; de quibus scribit idem Magri in Hierolex. eod. verb. quod erat quædam Samaritanorum secta religiosa, quæ abstinere ab esu rerum animatarum, credebatur mortuorum resurrectionem; observabat Sabbata, sed ita, & taliter ut ipsi Dositheæ remanerent immoti toto eo die festivo in illo situ, ac positione, in quibus præventi ab eodem die reperiebantur; quod etiam affirmat Eminent. Cardin. Baronius in Apparatu ad Annal. Ecclesiast. cap. 10. ubi curiosum refert exemplum, desumptum ex Epistola 4. Sinesi Episcopi Cyrenensis ad Evoptium; narrat enim ipse Sinestius Episcopus navigasse ex Africa in navi cujusdam Judæi Dositheæ, cujus nomen Amarantus erat; orta que tempestate die Veneris cum evidenti periculo naufragii, Amarantus constanter rexit navim usque ad occasum Solis; at inchoante tunc Sabbato, Amarantus, relicto clavo, prostermit se; rati que navigantes id ex desperatione eum, fecisse, omnes consternabantur; sed cum intellexissent, sic eum stare ex superstitiosa observatione Sabbati, non obstante prædicto periculo Diss. Clericali Tom. I. Lib. III.

naufragii, evaginatis ensibus, eum cogere tentarunt, ut ad clavum, & ad regimen navis aliiurgeret; at ille imperturbatus immobilisque remansit, tota nocte, ac Sabbato sequenti, quo expleto spontè surrexit, & clavum omissum recepit navis, quæ ex Dei misericordia naufragium non fecerat, orantibus cum lacrymis omnes Christiani in ea existentes. Idem exemplum fusius narrat Menochius in Stereis part. 1. Centur. 1. cap. 11. ad confusionem fidelium nostri temporis, quorum parum videtur interesse dies festivos sanctificare; & à servilibus operibus abstinere.

Hemerobaptistæ, erat alia classis religiosorum hominum apud Judæos; sic dicti, quia quotidie lavabant totum corpus suum ad sanctitatem acquirendam; affirmantes, hominem vivere non posse, absque quotidiano lavacro; quorum exemplum nunc Mahometani imitantur. Hi autem Hemerobaptistæ fuerunt illi, qui exprobrarunt discipulos Christi, quia non lotis manibus panem manducabant, ut ex S. Epiphanio in Panar. lib. 1. cap. 17. & cap. 18. scribit Eminent. Cardin. Baronius in d. Apparatu cap. 11. & Ann. 33. num. 14. Salelles de S. Inquisit. lib. 3. cap. 4. regula 212. num. 115. ubi plures Auctores citat. Et novissimè Magri in Hierolex. eod. verb. Hemerobaptistæ.

Herodiani tandem constituebant aliam sectam religionis in Lege Mosayca; & hi adorabant Herodem tanquam Messiam, talem illum existimantes; quia intrusus erat in regnum Judæum tempore, quo ablatum erat sceptrum de Juda juxta prophetiam Jacobi Patriarchæ. Genes. cap. 49. Vers. 10. Ideo Herodes hac opinione allectus fabricavit de novo Templum Jerosolymitanum, ut diximus supra Decis. XIII num. 38. & disserit Menochius in Histor. Sacralib. 4. cap. 4. num. 3. ubi Auctores antiquos cumulat. Quamvis alii dissentiant, autumantes Herodianos fuisse de familia Herodis; vel sic nominatos, quia celebrabant annualem Herodis diem; sive quia ad Herodis complacentiam solvebant tributum Romanis; à quibus ipse Regnum obtinuerat; quod satis verisimile apparet; quia hi Herodiani cum Phariseis accesserant ad Christum, tentantes eum, an liceret tributum dare Cæsari? ut legitur in Matth. cap. 22. vers. 17. De his autem videndus Barradas in Evangel. tom. 3. lib. 8. cap. 12. & Magri in Hierolexic. Verb. Herodiani, ubi de supradictis opinionibus copiosè discutunt.

DECISIO XXV.

ARGUMENTUM.

De Prophetis Legis naturæ, Mosaycæ, & Evangelicæ. Quid sit Prophetia? A Quo detur hoc donum, & Quibus? An Dæmones possint revelare futura? Et an cognoscant occultas hominum cogitationes? Quot, & quibus modis fiant revelationes hominibus tum externæ, tum internæ; tam in somnis, quam in extasi, & raptu? Signa cognoscendi revelationes veras à falsis. Compendiosa